

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

443

Vragen van de leden **Van Bommel** (SP), **Sjoerdsma** (D66) en **Voordewind** (ChristenUnie) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het mensenrechtenbeleid met betrekking tot Saudi-Arabië* (ingezonden 27 september 2013).

Antwoord van Minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 6 november 2013)

Vraag 1

Kent u het rapport «Wie zwijgt, stemt toe?, Het gebrek aan Nederlandse steun voor vervolgte Saudische mensenrechtenverdedigers» van Amnesty International?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de opvatting in het rapport dat in Saudi-Arabië de mensenrechten ernstig onder druk staan en mensenrechtenverdedigers in het land in een zeer benarde positie verkeren? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3 en 4

Deelt u de conclusie van de mensenrechtenorganisatie dat de afgelopen jaren zowel Nederland als de EU opmerkelijk stil zijn gebleven over de repressie van mensenrechtenverdedigers in Saudi-Arabië en dat Nederland en de EU hiermee geen uitvoering hebben gegeven aan het eigen beleid ten aanzien van mensenrechtenverdedigers? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Deelt u verder de kritiek dat de sterke nadruk van Nederland op stille diplomatie voor wat betreft mensenrechtenkwesties in Saudi-Arabië niet de gewenste resultaten heeft opgeleverd en dat het daarom tijd is voor een andere aanpak? Indien neen, waarom niet?

¹ Wie zwijgt, stemt toe?, Het gebrek aan Nederlandse steun voor vervolgte Saudische mensenrechtenverdedigers, Amnesty International, september 2013.

Antwoord 3 en 4

Het kabinet is van mening dat stille diplomatie in veel gevallen het meest effectieve middel is om Saudi-Arabië te bewegen om de positie van mensenrechtenverdedigers in het land te verbeteren. Nederland onderhoudt hiervoor contact met autoriteiten, activisten en invloedrijke groepen zoals de geestelijkheid. Door middel van sociale media wordt ook het publiek over mensenrechtenonderwerpen bereikt.

De EU is voor Nederland een belangrijke speler bij het bevorderen van mensenrechten in Saudi-Arabië. De EU is als geheel van 28 lidstaten het best geplaatst om aandacht te vragen voor individuele gevallen en om zorgen hierover kenbaar te maken aan de Saudische autoriteiten. Ook bij generieke onderwerpen zoals de uitvoering van de doodstraf, het opleggen van lijfstraffen en de gebrekkige transparantie van de rechtsgang acht Nederland gezamenlijk Europees optreden het meest effectief. In EU-verband pleit Nederland er actief voor om deze thema's gezamenlijk aan de orde te stellen.

Vraag 5

Kunt u concreet aangeven of en zo ja, in hoeverre u bereid bent de negen aanbevelingen die Amnesty International in haar rapport doet, uit te voeren? Kunt u dit per aanbeveling aangeven en uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Het kabinet stelt de aanbevelingen van Amnesty aan de Nederlandse overheid, waaronder aan de Ambassade in Riyadh, op prijs. Zoals toegezegd tijdens het Notaoverleg Mensenrechtenbeleid op 30 september jl. zal het kabinet zich hierover verstaan met andere lidstaten en de Kamer over de uitkomsten hiervan informeren.

Een deel van de aanbevelingen van Amnesty wordt in het bestaande Nederlandse beleid overigens al in praktijk gebracht: Saudi-Arabië wordt bilateraal, in Europees en in multilateraal verband aangesproken op zijn verantwoordelijkheden. De Nederlandse Ambassade in Riyadh onderhoudt nauwe contacten met Saudische mensenrechtenverdedigers, wisselt informatie uit met andere ambassades en organiseert jaarlijks een bijeenkomst voor activisten. Praktische ondersteuning wordt per geval beoordeeld en waar mogelijk geboden. Een aantal aspecten uit het Amnesty-rapport, zoals het bijwonen van rechtszaken en het bezoeken van activisten in de gevangenis, is vooralsnog niet mogelijk gebleken. In dat kader heeft Nederland Saudi-Arabië onlangs tijdens de *Universal Periodic Review* (UPR) te Genève opgeroepen om buitenlandse waarneming van rechtszaken toe te staan.